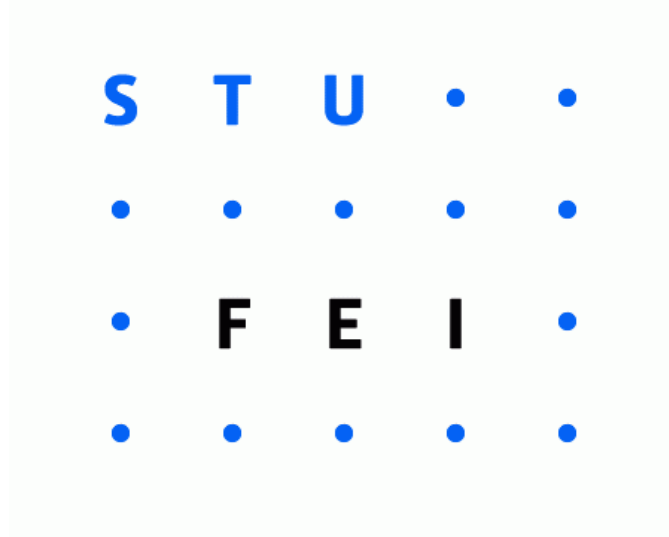

**SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA
v BRATISLAVE**

Fakulta elektrotechniky a informatiky

Právne formy podnikov

(V. O. S. , Komanditná spoločnosť)

odbor: **Aplikovaná informatika**
predmet: **Podnikové hospodárstvo**
dátum: **19.10.2008**

meno: **Martin Lackovič**
os. číslo: **35 840**
martin.lackovic@gmail.com

Verejná obchodná spoločnosť (v. o. s.) (Obchodný zákonník - Zákon č. 513/1991 Zb. § 76 - § 92)

Verejnou obchodnou spoločnosťou (§ 76) je spoločnosť, v ktorej aspoň dve osoby podnikajú pod spoločným obchodným menom a ručia za záväzky spoločnosti spoločne a nerozdielne všetkým svojím majetkom.

Spoločenská zmluva (§ 78) musí obsahovať:

- obchodné meno a sídlo spoločnosti
- určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej osoby alebo mena a bydliska fyzickej osoby
- predmet podnikania spoločnosti

Návrh na zápis spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci.

Obchodné meno (§ 77) musí obsahovať označenie "**verejná obchodná spoločnosť**", ktoré môže byť nahradené skratkou "**ver. obch. spol.**" alebo "**v.o.s.**". Ak obchodné meno obsahuje priezvisko aspoň jedného zo spoločníkov, postačí dodatok "**a spol.**".

Majetkom spoločnosti (§ 80) sa stávajú **peňažné a nepeňažné vklady** spoločníkov.

Verejná obchodná spoločnosť (§ 86) zodpovedá za svoje záväzky **celým svojím majetkom**. Spoločníci ručia za záväzky spoločnosti všetkým svojím majetkom **spoločne a nerozdielne**.

Spoločník (§ 87), ktorý do spoločnosti pristúpil, **ručí aj za záväzky spoločnosti vzniknuté pred jeho pristúpením**. Môže však požadovať od ostatných spoločníkov, aby mu poskytli náhradu za poskytnutie tohto plnenia a nahradili náklady s tým spojené. Ak zanikne účasť spoločníka za trvania spoločnosti, ručí len za záväzky, ktoré vznikli pred zánikom jeho účasti.

Obchodne vedenie spoločnosti:

Pod obchodným vedením rozumieme **riadenie a správu podniku, rozhodovanie o záležitostiach vnútri podniku**.

Na **obchodné vedenie spoločnosti** (§ 81) je oprávnený **každý spoločník** v rámci zásad medzi nimi dohodnutých. Ak spoločníci v spoločenskej zmluve poveria obchodným vedením spoločnosti sčasti alebo úplne jedného alebo viacerých spoločníkov, ostatní spoločníci toto oprávnenie v tomto rozsahu strácajú. Poverení spoločníci sa stávajú štatutárnym orgánom spoločnosti. **Poverený spoločník je tiež povinný riadiť sa rozhodnutím spoločníkov urobeným väčšinou hlasov**.

Ak spoločenská zmluva neurčuje niečo iné, má **každý spoločník jeden hlas**. Ak spoločenská zmluva neurčuje niečo iné, môže sa poverenie spoločníka odvolať, ak sa na tom dohodnú ostatní spoločníci.

Spoločník poverený obchodným vedením spoločnosti je povinný na požiadanie informovať ostatných spoločníkov o všetkých záležitostiach spoločnosti.

Každý spoločník je oprávnený nahliadať do všetkých dokladov spoločnosti.

Povinnosti spoločníka:

- povinnosť podieľať sa na strate
- povinnosť zdržať sa konkurenčného konania
- vkladová, ak sa k nej spoločník zaviazal v spoločenskej zmluve

Práva spoločníka:

- právo obchodného vedenia
- právo na podiel na zisku
- nárok na podiel na likvidvačnom zostatku pri zrušení spoločnosti likvidáciou

Ručenie v.o.s. je neobmedzené, spoločné a nerozdielne. V.o.s. zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom. Ak spoločnosť svoje záväzky neplní, nastupuje ručenie spoločníkov, ktorí ručia všetkým (aj osobným majetkom) spoločne a nerozdielne.

Delenie zisku:

Zisk sa ako celok nezdaňuje. Zo zisku VOS sa neplatí daň z príjmu PO.

- 1) **Zisk** určený na rozdelenie **sa delí medzi spoločníkov rovnakým dielom**. Podiel na zisku určený na základe ročnej účtovnej závierky je splatný do troch mesiacov od jej schválenia.
- 2) Ak sa delí zisk medzi spoločníkov rovným dielom, majú spoločníci nárok na úroky z hodnoty svojho splateného vkladu v dohodnutej výške, inak na úroky určené podľa § 502. Nárok na tieto úroky má prednosť pred nárokom na podiel na zisku podľa odseku 1 a vzniká aj pri strate zistenej ročnou účtovnou závierkou.
- 3) **Stratu** zistenú ročnou účtovnou závierkou **znášajú spoločníci rovnakým dielom**.
- 4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa použijú, **ak spoločenská zmluva neurčuje inak**.

Verejná obchodná spoločnosť zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom. Spoločníci ručia za záväzky spoločnosti celým svojím majetkom spoločne a nerozdielne.

Zánik spoločnosti:

Spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra. **Spoločnosť sa ruší, ak:**

- Uplynie čas, na ktorý bola založená
- Výpoveďou spoločníka
- Smrťou jedného zo spoločníkov
- Zánikom právnickej osoby, ktorá je spoločníkom
- Vydaním exekučného príkazu na podiel spoločníka – spoločník potom nemá čím ručiť
- Pozbavením, alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony niektorého zo spoločníkov
- Ďalších dôvodov určených v spoločenskej zmluve

Zhrnutie:

- Založenie – min. 2 spoločníci, minimálny vklad nestanovený
- Najdôležitejší dokument – spoločenská zmluva
- Delenie zisku/straty – rovnakým dielom, prípadne podľa spoločenskej zmluvy
- Neobmedzené ručenie
- Všetci spoločníci rozhodujú rovnako, ak to nie je upravené v spol. zmluve

Výhody:

- Nižšia kapitálová náročnosť vzniku (nie je stanovené minimálne základné imanie, ani výška vkladu spoločníka)
- Jednoduché založenie spoločnosti
- Osobná zainteresovanosť vlastníkov na riadení
- Jednoduchá organizačná štruktúra a riadenie spoločnosti

Nevýhody:

- Neobmedzené ručenie za záväzky
- Malá možnosť získať cudzie zdroje z bankového sektora
- Pri väčšom počte spoločníkov riziko konfliktov – podľa zákona všetci štatutárni zástupcovia (nutné ošetriť v spoločenskej zmluve)
- Vystúpenie spoločníka môže v niektorých prípadoch znamenať zánik spoločnosti

Komanditná spoločnosť

Komanditná spoločnosť (§93 OZ) je obchodnou spoločnosťou, ktorú zakladá právnická osoba. Spoločníci musia byť minimálne dvaja, pričom aspoň jeden zo spoločníkov musí byť komplementár. Komanditná spoločnosť je vlastne prechodnou formou medzi typickou osobnou spoločnosťou (v.o.s.) a medzi spoločnosťou kapitálovou (s.r.o.).

Typickým znakom je **existencia dvoch typov spoločníkov**:

Komandisti – ručia za záväzky spoločnosti do výšky svojich nesplatených vkladov zapísaných v obchodnom registri. Komandisti sa priamo nepodieľajú na obchodnom vedení spoločnosti.

Komplementári – ručia celým svojím majetkom. Sú oprávnení na obchodné vedenie spoločnosti. Na ostatných rozhodnutiach sa zúčastňujú aj komandisti.

Spoločenská zmluva musí obsahovať (§ 94):

- obchodné meno a sídlo spoločnosti
- určenie spoločníkov uvedením názvu a sídla právnickej alebo mena a bydliska fyzickej osoby
- predmet podnikania spoločnosti
- určenie, ktorí zo spoločníkov sú komplementári (rodné číslo fyzickej osoby alebo identifikačné číslo právnickej osoby) a ktorí komanditisti
- výška vkladu každého komanditistu

Obchodné meno (§ 95) okrem samotného pomenovania musí obsahovať označenie „**komanditná spoločnosť**“ alebo skratku „**kom. spol.**“ alebo „**k. s.**“. Návrh na zápis komanditnej spoločnosti do obchodného registra podávajú a podpisujú všetci spoločníci.

Povinnosť spoločníka:

- vkladová – výška vkladov je dohodnutá v spoločenskej zmluve, komandista minimálne 10 000 Sk
- povinnosť podieľať sa na strate – komplementári ručia celým svojím majetkom, komanditisti do výšky nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri
- povinnosť zdržať sa konkurenčného konania majú len komplementári

Práva spoločníka:

- právo obchodného vedenia – len komplementári
- právo na podiel na zisku
- nárok na podiel na likvidačnom zostatku pri zrušení spoločnosti s likvidáciou

Na obchodné vedenie podniku (§ 97) sú oprávnení iba **komplementári**. V ostatných záležitostiach rozhodujú komplementári spoločne s komandistami väčšinou hlasov. Pri hlasovaní má **každý spoločník jeden hlas**, ak spoločenská zmluva neurčuje inak. Komanditisti majú právo nahliadať do všetkých účtovných dokladov spoločnosti. **Zákaz konkurencie sa vzťahuje len na komplementárov, neplatí pre komanditistov** (§ 99) .

Majetkové pomery (§ 100)

Základné imanie – vklad je povinný vložiť len komandista

Delenie zisku:

- Rozdelenie zisku na časť pripadajúcu komanditistom a časť pripadajúcu komplementárom sa určí pomerom určeným v spoločenskej zmluve, inak sa zisk medzi nich delí na polovicu.
- Ak zo spoločenskej zmluvy nevyplýva niečo iné, rozdelia si komplementári časť zisku na nich pripadajúcu rovným dielom a komanditisti podľa výšky splatených vkladov.

Právne vzťahy k tretím osobám (§ 101)

- Štatutárnym orgánom spoločnosti sú komplementári. Pokiaľ zo spoločenskej zmluvy nevyplýva niečo iné, je každý komplementár oprávnený konať za spoločnosť samostatne.
- Komanditista ručí za záväzky zo zmlúv, ktoré v mene spoločnosti uzavrel bez splnomocnenia, v rovnakom rozsahu ako komplementár (celým majetkom).

Zrušenie a likvidácia spoločnosti (§ 102)

Platia všeobecné ustanovenia ako pri spoločnosti (§68) aj pri v.o.s. (§88). Smrť komandistu, ani strata(obmedzenie) jeho právnej spôsobilosti nie sú dôvodom na zrušenie spoločnosti. Ak zanikne účasť všetkých komanditistov, môžu sa komplementári dohodnúť, že sa komanditná spoločnosť mení bez likvidácie na v.o.s. Pri zrušení spoločnosti s likvidáciou majú prednostné právo na vrátenie hodnoty splatného vkladu komandisti. Zvyšok likvidačného zostatku sa delí ako zisk. Delenie likvidačného zostatku môže upravovať spoločenská zmluva.

Zhrnutie:

Výhody komanditnej spoločnosti:

- komanditisti – majú obmedzené ručenie,
- komplementári – rozšírenie základného imania vkladmi komanditistov, pričom vedenie zostáva v rukách komplementárov.

Nevýhody komanditnej spoločnosti:

- komplementári majú neobmedzené ručenie,
- komanditisti sa nemôžu podieľať na vedení a zastupovaní spoločnosti, obmedzená možnosť kontroly.

Komanditná spoločnosť umožňuje spojenie:

odborne kvalifikovaných obchodníkov, ktorí pôsobia ako komplementári a finančne silných spoločníkov, ktorí sa z rôznych dôvodov nechcú alebo nemôžu podieľať na obchodnom vedení spoločnosti.

Rozdiely medzi jednotlivými typmi obchodných spoločností:

	Verejná obchodná spoločnosť	Komanditná spoločnosť
Založenie spoločnosti	spoločenskou zmluvou min. 2 FO alebo PO	spoločenskou zmluvou min. 2 FO alebo PO
Základné imanie	nie je podmienkou vzniku	tvoria ho vklady komandistov
Ručenie	neobmedzené	<i>komplementári</i> – neobmedzene, <i>komandisti</i> – do výšky svojho nesplateného vkladu
Riadenie spoločnosti	všetci spoločníci alebo poverený spoločník	komplementári
Štatutárny orgán	všetci spoločníci alebo poverený spoločník	komplementári
Kontrola	všetci spoločníci	všetci spoločníci
Rezervný fond	nevytvára sa	nevytvára sa

Použitá literatúra:

- prof. Ing. Štefan Majtán, PhD.: Podnikové hospodárstvo, 2007, ISBN 978-80-89085-79-8
- Zákon č. 513/1991 Zb. – Obchodný zákonník č. (§ 93 - § 104)
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov
- www.zbierka.sk
- www.podnikajte.sk
- www.epi.sk
- sk.wikipedia.org

PRÍKLADY:

Príklad 1:

Troja spoločníci Ynos v.o.s. sa rozhodli ukončiť podnikateľskú činnosť a zlikvidovať ich spoločný podnik. Vypočítajte rozdelenie likvidačného zostatku pre jednotlivých spoločníkov – rovným dielom a na základe splatených vkladov, ak likvidačný zostatok bol 1 410 000 Sk a kapitálový vklad 1 050 000 Sk splatený na 80%.

$$1\,410\,000 - 840\,000 = 570\,000 \text{ Sk}$$

SPOLOČNÍCI	priv. majetok	vklad	vklad splatený na 80%	SPV (v %)	rovným dielom (a)	podľa SPV (b)
J.M.	4200000	380000	304000	36,19	190 000	206 285,71
P.M.	3800000	420000	336000	40,00	190 000	228 000,00
P.T.	3000000	250000	200000	23,81	190 000	135 714,29
SPOLU	11000000	1050000	840000	100	570000	570000

Príklad 2:

Zisk vo v.o.s. Bol 600 000 SK. Úrok zo SKV bol stanovený na 5 %. Ako kľúč na delenie je určený splatený kapitálový vklad. Vypočítajte čistý zisk po zdanení pre každého spoločníka.

spol.	splatené kapit. vklady	Podiel na zisku (podľa SKV)	Rozdelenie zisku	5% zúčenie zo SKV (príjem z kapitálu)	Zisk + úrok	Po zdanení 19%
A	80 000,00 Sk	32,65%	195 918,37 Sk	4 000,00 Sk	199 918,37 Sk	161 933,88 Sk
B	65 000,00 Sk	26,53%	159 183,67 Sk	3 250,00 Sk	162 433,67 Sk	131 571,28 Sk
C	100 000,00 Sk	40,82%	244 897,96 Sk	5 000,00 Sk	249 897,96 Sk	202 417,35 Sk

Riešenie:

- Najprv vypočítame percento podielu u každého spoločníka:
 $SKV_i / \sum SKV = 80000 / 245000 = 32,65\%$ (spoločník A)
- Rozdelíme zisk podľa percenta podielu: $600\,000 * 32,65\% = 195\,918,37 \text{ Sk}$ (A)
- Vypočítame 5% zúčenie SKV, ktoré rozdelíme podobne ako zisk: $245\,000 * 5\% = 12\,250 \text{ SK}$ (Spolu), Spoločník A: $12\,250 \text{ Sk} * 32,65\% = 4000 \text{ SK}$
- Spočítame zisk + úrok
- **Každý spoločník odvedie daň 19 % samostatne.**

Príklad 3:

Komanditná spoločnosť nadobudla zisk 200 000 Sk. Spoločníkmi sú fyzické osoby: traja komplementári (súkromný majetok: 1 mil. Sk; 1,5 mil. Sk; 2,5 mil. Sk) a traja komanditisti (splatené kapitálové vklady: 10 000 Sk, 20 000 Sk, 30 000 Sk).

A: Spoločenská zmluva neupravuje delenie zisku:

Zisk pripadajúci komplementárom: $200\ 000 / 2 = 100\ 000$ Sk

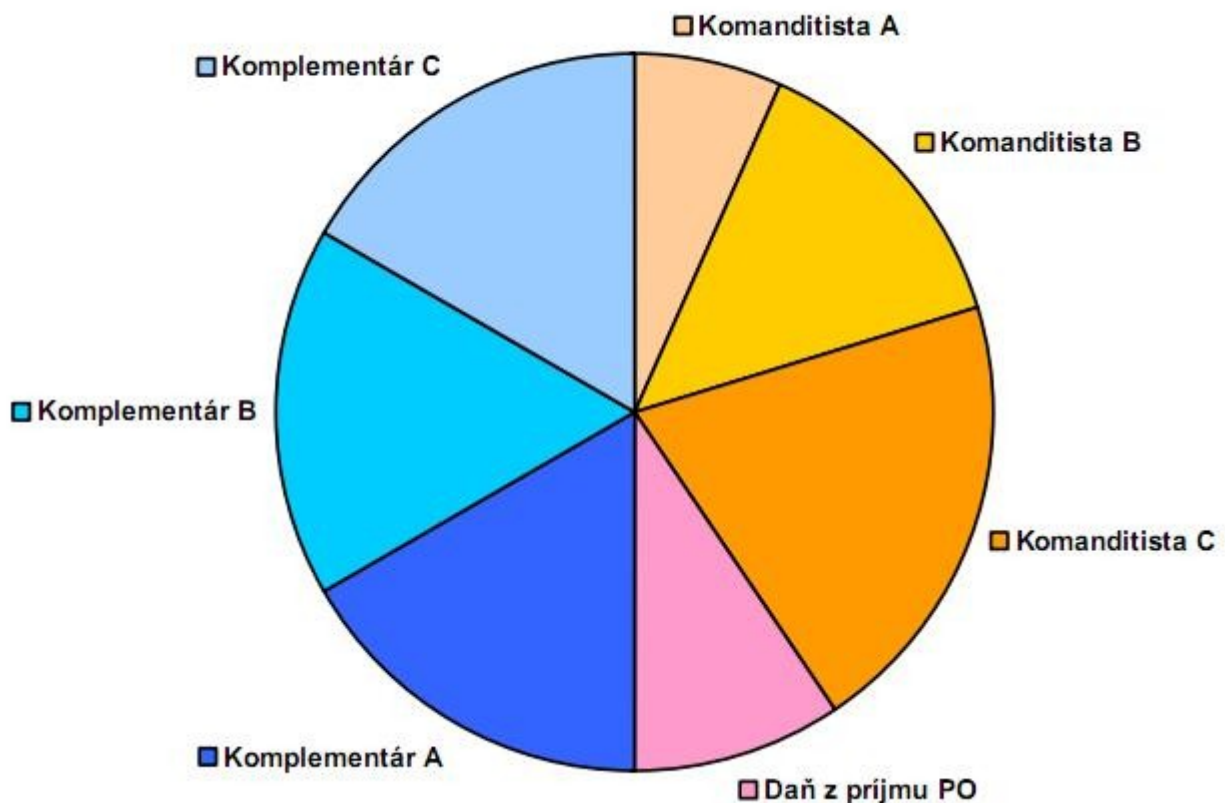
Jednotliví komplementári si rozdelia polovicu z celkového zisku rovným dielom: $100\ 000 / 3 = 33\ 333,33$ Sk

Daň z príjmu PO: $100\ 000 * 0,19 = 19\ 000$ Sk

Suma pripadajúca komanditistom: $100\ 000 - 19\ 000 = 81\ 000$ Sk

Komanditisti si rozdelia zisk v pomere splatených kapitálových vkladov:

$81\ 000 * 1/6 = 13\ 500$ Sk; $81\ 000 * 2/6 = 27\ 000$ Sk; $81\ 000 * 3/6 = 40\ 500$ Sk

B: Spoločenská zmluva upravuje delenie zisku.

Zisk spoločnosti je rozdelený medzi komplementárov a komanditistov v pomere 75:25. Zisk sa medzi komplementárov delí v pomere ručenia súkromným majetkom, medzi komanditistov v pomere splatených kapitálových vkladov.

Zisk pripadajúci komplementárom: $200\ 000 * (75/100) = 150\ 000$ Sk

Zisky komplementárov: $150\ 000 * 1/5 = 30\ 000$ Sk; $150\ 000 * 1,5/5 = 45\ 000$ Sk; $150\ 000 * 2,5/5 = 75\ 000$ Sk

Daň z príjmu PO: $50\ 000 * 0,19 = 9\ 500$ Sk

Suma pripadajúca komanditistom: $50\ 000 - 9\ 500 = 40\ 500$ Sk

Komanditisti si rozdelia zisk v pomere splatených kapitálových vkladov:
 $40\ 500 * 1/6 = 6\ 750$ Sk; $40\ 500 * 2/6 = 13\ 500$ Sk; $40\ 500 * 3/6 = 20\ 250$ Sk

